

REGULAMIN ZAWODÓW NOSEWORK PAZIa

Nosework to dyscyplina sportowa kynologiczna, która wykorzystuje psi węch do wyszukiwania i oznaczania określonych próbek zapachowych. Zawody polegają na znalezieniu określonego zapachu w jak najkrótszym czasie, bez fałszywych oznaczeń, na różnych poziomach trudności i w różnych kategoriach.

POLSKA AKADEMIA ZOOPSYCHOLOGII I ANIMALOTERAPII

Polska Akademia Zoopsychologii i Animaloterapii z siedzibą w Korczynie 153, 48-340 Biecz, NIP 7382074827, REGON 120640560, KRS 0000299395 jest nadrzędną organizacją sprawującą nadzór nad organizacją zawodów, seminariów, zabaw integracyjnych.

POSTANOWIENIA OGÓLNE

ZESPÓŁ

- Pod pojęciem zespół rozumiemy parę pies i zawodnik, która razem przystępuje do egzaminów oraz zawodów. Zawodnik nie może zmieniać się w trakcie trwania zawodów.
- Zmiana zawodnika lub psa każdorazowo wymaga ponownego przejścia kolejnych etapów.
- Zespół przystępując do zawodów musi mieć zaliczone testy z poszczególnych zapachów wymaganych w danym stopniu.

ZAWODNIK

- Osoby niepełnoletnie mogą brać udział w zawodach za pisemną zgodą rodzica lub opiekuna prawnego.
- Osoby z niepełnosprawnością mogą brać udział w zawodach, należy zgłosić organizatorowi z wyprzedzeniem, jeśli niepełnosprawność wpływa na sposób pracy z psem w celu dostosowania ringu dla zawodnika.
- Podczas zawodów obowiązuje kategoriyczny zakaz komunikowania się między zespołami, które ukończyły start, a osobami oczekującymi na start. Grozi za to dyskwalifikacja z zawodów.

PIES

- Do egzaminów i zawodów przystąpić mogą psy, które ukończyły 6 miesięcy życia.
- Pies musi posiadać aktualne szczepienie przeciwko wściekliźnie, być w dobrej kondycji fizycznej i zdrowy. Nie może zagrażać zdrowiu pozostałych uczestników.
- W testach zapachowych i zawodach mogą brać udział psy niepełnosprawne, jeśli nie sprawia im to dyskomfortu.
- Sędzia ma prawo przerwać przeszukanie, jeśli pies wykazuje oznaki bólu, choroby lub dyskomfortu.
- Psy na terenie zawodów powinny przebywać na obroży lub szelkach oraz smyczy i pod kontrolą przewodnika.
- Podczas startu psy mogą mieć na sobie obroże/szelki i smycz, ale mogą startować również bez – decyzja należy do zawodnika. Nie wolno szarpać psów na smyczy – może to skutkować dyskwalifikacją.
- Psy agresywne mogą startować w zawodach pod warunkiem wcześniejszego zgłoszenia organizatorowi, jeśli jest możliwość zapewnienia bezpiecznego oczekiwania na start takiemu psu.
- Za szkody wyrządzone przez psa odpowiada zawodnik.
- Niedozwolony jest start suk w cieczce, w zaawansowanej ciąży oraz karmiących.
- Ostateczna decyzja zależy od sędziego.

SĘDZIA

- Każde zawody przeprowadzane są w obecności sędziego wyznaczonego przez Polską Akademię Zoopsychologii i Animaloterapii.
- Testy zapachowe oraz zawody treningowe mogą przeprowadzać Instruktorzy Nosework PAZiA.
- Sędzia zobowiązany jest do wypełnienia stosownych dokumentów (karty przebiegu, książeczki startowe)
- Sędzia ma prawo zdyskwalifikować zespół w przypadku naruszenia zasad.
- Sędzia decyduje o możliwości obecności widzów oraz ich lokalizacji.
- W sprawach spornych decyzję podejmuje sędzia i jest ona ostateczna.
- Podczas zawodów sędzia powinien mieć asystenta.

PRÓBKA ZAPACHOWA

- Zapachy używane w treningach i zawodach to cynamon, goździk i pomarańcz.
- Próbką zapachową nazywamy połówkę patyczka bawełnianego, sznurek bawełniany itp. odpowiednio przygotowany. Próbka zapachowa nie jest bezpośrednio zanurzana w olejku, tylko przesiąknięta jego zapachem. Próbką zapachową może być również kawałek sznurka, materiału itp.
- Zapach próbki musi być przygotowany minimum 24 godziny przed testami i zawodami.
- W przypadku olejków próbka zapachowa może wynosić od 1 do 4 patyczków bawełnianych.

TESTY ZAPACHOWE

- Testy zapachowe polegają na sprawdzeniu znajomości zapachu przez psa.
- Zaliczenie testu jest konieczne do wzięcia udziału w zawodach.
- Ogłaszając testy organizator zobowiązany jest podać informację, że testy odbywają się na próbce z wykorzystaniem olejków.
- Testy mogą przeprowadzać Instruktorzy Nosework PAZiA oraz Sędziowie.
- W przypadku niezaliczenia testu do ponownego testu zawodnik może przystąpić w kolejnej edycji.
- Zapach cynamon konieczny jest do startu w zawodach na Stopniu I
- Zapach goździk konieczny jest do startu w zawodach na Stopniu II
- Zapach pomarańcza konieczny jest do startu w zawodach na Stopniu III

PRZEBIEG TESTÓW

- Na ringu znajduje się 10 drewnianych pudełek, w jednym ukryty jest zapach.
- Testy odbywają się osobno dla każdego z zapachów.
- Pies ma wskazać pudełko, w którym znajduje się zapach, a przewodnik musi zgłosić znalezienie zapachu poprzez podniesienie ręki lub wypowiedzenie słowa ALARM
- Podczas zgłaszania znalezienia zapachu pies musi przebywać przy odpowiednim pojemniku, niedopuszczalne jest zgłoszenie alarmu i wskazanie pojemnika, jeśli pies już od niego odszedł.
- Wskazanie błędnego pudełka wiąże się z nie zaliczeniem testu.
- Maksymalny czas przeszukania każdego zapachu – 3 minuty.

RING I TEREN ZAWODÓW

RING

- Ring to teren, na którym odbywa się przeszukiwanie.
- Ringo powinien mieć wyraźnie oznaczone granice (mogą to być pachołki, taśmy, ale też naturalne bariery jak ściana).
- Niedozwolone jest samowolne wchodzenie na ring, szczególnie przed rozpoczęciem zawodów.
- Zabrania się dotykania i przesuwania obiektów znajdujących się na terenie ringu. Jeśli pies coś przez przypadek strąci – nie wolno tego poprawiać.
- Na zawodach nie ma wcześniejszej możliwości zapoznania się z ringiem.

TEREN ZAWODÓW

- Na terenie zawodów powinno być zorganizowane miejsce, w którym uczestnicy będą oczekiwać na start jak i miejsce, w którym mogą czekać po starcie.
- Niedozwolona jest zmiana miejsca oczekiwania, a samowolne opuszczenie miejsca skutkuje dyskwalifikacją.
- Zawodnik po przygotowaniu list startowych otrzymuje godzinę swojego startu – zalecane jest przybycie na miejsce kilka minut wcześniej, w razie gdyby poprzedni zawodnik skończył przeszukiwanie.
- Poruszanie się w trakcie zawodów odbywa się według zaleceń sędziego i asystenta. W przypadku niestosowania się do ich zaleceń grozi dyskwalifikacja.
- Na terenie zawodów nie mogą przebywać osoby pod wpływem alkoholu.
- Na terenie zawodów nie mogą przebywać psy agresywne, stanowiące zagrożenie dla innych uczestników. Psy agresywne biorące udział w zawodach mogą oczekiwać w samochodzie/kennel klatce itp. Należy zgłosić ten fakt organizatorowi.

ZAWODY

- Zawody dzielą się na Stopnie i Specjalności. Stopnie określają poziom trudności, natomiast specjalności dotyczą miejsca obszarów przeszukiwania.
- Wyróżniamy 3 Stopnie i 6 Specjalności oraz dodatkową kategorię Uwolnić Nos.
- Do awansu ze stopnia niższego na wyższy konieczne jest zdanie odpowiednich testów zapachowych oraz zaliczenie bez błędu co najmniej 3 startów w danej specjalności.
- Na danym stopniu w danej specjalności można startować dowolną ilość razy.
- Podczas zawodów dozwolony jest start na tym samym stopniu w różnych specjalnościach, nie można natomiast startować kilka razy w tym samym stopniu tej samej specjalności na jednych zawodach.
- Podczas jednych zawodów pies może wystartować maksymalnie 6 razy.
- W jednych zawodach przewodnik nie może startować z kilkoma psami na tym samym stopniu i na tej samej specjalności.
- Próbką zapachowa dla każdego z zawodników jest ukryta w ten sam sposób.
- Wymagane jest nagrywanie każdego startu w przypadku konieczności ponownej weryfikacji. Dostęp do nagrań z zawodów zawodnicy mogą otrzymać na prośbę do miesiąca po zawodach. Później nagrania są kasowane i nie ma możliwości ponownego ich obejrzenia.

SPECJALNOŚCI

PRZEDMIOTY

Podczas zawodów na ringu umieszczone są przedmioty, w których ukryta jest próbka zapachowa. Należy zgłosić sędziemu znalezienie zapachu w momencie, gdy pies jest przy określonym przedmiocie, nie jest jednak konieczne zgłoszenie dokładnego umiejscowienia zapachu w przedmiocie.

Stopień I Specjalność Przedmioty

- Od 10 do 20 przedmiotów
- Jedna próbka zapachowa
- Zapach: cynamon
- Zawodnik zna ilość próbek
- Czas przeszukania: 2,5 min

Stopień II Specjalność Przedmioty

- Od 15 do 25 przedmiotów
- Jedna lub dwie próbki zapachowe
- Zapach: cynamon i goździk
- Zawodnik zna ilość próbek
- Dopuszczalna wysokość próbki – 0,5 m
- Przedmioty mogą znajdować się na podwyższeniu.
- Mogą występować próbki niedostępne.
- Mogą występować zwodnicze zapachy.
- Czas przeszukania: 4 min

Stopień III Specjalność Przedmioty

- Minimum 25 przedmiotów
- Od 1 do 4 próbek zapachowych
- Zapach: cynamon, goździk, pomarańcza
- Zawodnik zna ilość próbek
- Dopuszczalna wysokość próbki – 0,5 m
- Mogą występować próbki niedostępne
- Mogą występować zwodnicze zapachy.
- Mogą występować rozproszenia w postaci jedzenia.
- Czas przeszukania: 6 minut

POJAZDY

Podczas zawodów na ringu umieszczone są pojazdy takie jak: rower, motocykl, samochód, hulajnoga, skuter. Należy zgłosić alarm w momencie, gdy pies znajduje się przy źródle zapachu. Zapachy znajdują się na zewnątrz pojazdu.

Stopień I Specjalność Pojazdy

- 1 pojazd
- Jedna próbka zapachowa
- Zapach: cynamon
- Zawodnik zna ilość próbek
- Próbki ukryte na wysokości dostępnej dla psa
- Czas przeszukania: 2,5 min

Stopień II Specjalność Pojazdy

- 1 – 2 pojazdy
- Jedna lub dwie próbki zapachowe
- Zapach: cynamon i goździk
- Zawodnik zna ilość próbek.
- Mogą występować próbki niedostępne.
- Mogą występować zwodnicze zapachy.
- Próbki ukryte na wysokości dostępnej dla psa
- Czas przeszukania: 4 min

Stopień III Specjalność Pojazdy

- Minimum 2 pojazdy
- Od 1 do 4 próbek zapachowych
- Zapach: cynamon, goździk, pomarańcza
- Zawodnik zna ilość próbek
- Dopuszczalna wysokość próbki – 0,5 m
- Mogą występować próbki niedostępne
- Mogą występować zwodnicze zapachy.
- Mogą występować rozproszenia w postaci jedzenia.
- Próbki ukryte na wysokości dostępnej dla psa
- Czas przeszukania: 6 minut

WNĘTRZA

Podczas zawodów ring znajduje się w wydzielonym obszarze pomieszczenia lub ringiem jest całe wnętrze. Należy zgłosić alarm w momencie, gdy pies znajduje się przy źródle zapachu.

Stopień I Specjalność Wnętrza

- 1 pomieszczenie
- Jedna próbka zapachowa
- Zapach: cynamon
- Zawodnik zna ilość próbek
- Maksymalna wysokość: 0,5m
- Czas przeszukania: 2,5 min

Stopień II Specjalność Wnętrza

- 1 – 2 pomieszczenia
- Jedna lub dwie próbki zapachowe
- Zapach: cynamon i goździk
- Zawodnik zna ilość próbek
- Dopuszczalna wysokość próbki – 1 m
- Mogą występować próbki niedostępne.
- Mogą występować zwodnicze zapachy.
- Czas przeszukania: 4 min

Stopień III Specjalność Wnętrza

- 2- 3 pomieszczenia
- Od 1 do 4 próbek zapachowych
- Zapach: cynamon, goździk, pomarańcza
- Zawodnik zna ilość próbek
- Dopuszczalna wysokość próbki – 1,5 m
- Mogą występować próbki niedostępne
- Mogą występować zwodnicze zapachy.
- Mogą występować rozproszenia w postaci jedzenia.
- Czas przeszukania: 6 minut

TEREN ZEWNĘTRZNY

Podczas zawodów ring znajduje się na obszarze zewnętrznym, odpowiednio oznaczonym. Należy zgłosić alarm w momencie, gdy pies znajduje się przy źródle zapachu.

Stopień I Specjalność Teren Zewnętrzny

- Jedna próbka zapachowa
- Zapach: cynamon
- Zawodnik zna ilość próbek
- Maksymalna wysokość: 0,5m
- Czas przeszukania: 2,5 min

Stopień II Specjalność Teren Zewnętrzny

- Jedna lub dwie próbki zapachowe
- Zapach: cynamon i goździk
- Zawodnik zna ilość próbek
- Dopuszczalna wysokość próbki – 1 m
- Mogą występować próbki niedostępne.
- Mogą występować zwodnicze zapachy.
- Czas przeszukania: 4 min

Stopień III Specjalność Teren Zewnętrzny

- Od 1 do 4 próbek zapachowych
- Zapach: cynamon, goździk, pomarańcza
- Zawodnik zna ilość próbek
- Dopuszczalna wysokość próbki – 1,5 m
- Mogą występować próbki niedostępne
- Mogą występować zwodnicze zapachy.
- Mogą występować rozproszenia w postaci jedzenia.
- Czas przeszukania: 6 minut

WODA

Podczas zawodów na ringu znajdują się pojemniki z wodą. Należy zgłosić alarm w momencie, gdy pies znajduje się przy pojemniku z zapachem. Pojemniki z wodą są zamknięte z dziurkami. Mogą mieć dowolny kształt i wielkość.

Stopień I Specjalność Woda

- Od 5 do 10 pojemników
- Jedna próbka zapachowa
- Zapach: cynamon
- Zawodnik zna ilość próbek
- Czas przeszukania: 2 min

Stopień II Specjalność Woda

- Od 10 do 15 pojemników
- Jedna lub dwie próbki zapachowe
- Zapach: cynamon i goździk
- Zawodnik zna ilość próbek
- Mogą występować zwodnicze zapachy.
- Czas przeszukania: 4 min

Stopień III Specjalność Woda

- Od 15 do 20 pojemników
- Od 1 do 4 próbek zapachowych
- Zapach: cynamon, goździk, pomarańcza
- Zawodnik zna ilość próbek
- Mogą występować zwodnicze zapachy.
- Mogą występować rozproszenia w postaci jedzenia.
- Czas przeszukania: 6 minut

ZIEMIA

Podczas zawodów na ringu znajdują się pojemniki z ziemią. Należy zgłosić alarm w momencie, gdy pies znajduje się przy pojemniku z zapachem. Pojemniki mogą być otwarte, mogą być dowolnych rozmiarów.

Stopień I Specjalność Ziemia

- Od 5 do 10 pojemników
- Jedna próbka zapachowa
- Zapach: cynamon
- Zawodnik zna ilość próbek
- Czas przeszukania: 2 min

Stopień II Specjalność Ziemia

- Od 10 do 15 pojemników
- Jedna lub dwie próbki zapachowe
- Zapach: cynamon i goździk
- Zawodnik zna ilość próbek
- Mogą występować zwodnicze zapachy.
- Czas przeszukania: 4 min

Stopień III Specjalność Ziemia

- Od 15 do 20 pojemników
- Od 1 do 4 próbek zapachowych
- Zapach: cynamon, goździk, pomarańcza
- Zawodnik zna ilość próbek
- Mogą występować zwodnicze zapachy.
- Mogą występować rozproszenia w postaci jedzenia.
- Czas przeszukania: 6 minut

UWOLNIĆ NOS

Poziom zaawansowany

- Dodatkowa specjalność dla zaawansowanych.
- Możliwe połączenie wszystkich specjalności
- Od 3 do 6 próbek zapachowych
- Zapach: cynamon, goździk, pomarańcza
- Zawodnik zna ilości próbek
- Mogą występować zwodnicze zapachy.
- Mogą występować rozproszenia w postaci jedzenia.
- Czas przeszukania: 10 minut
- Można zgłosić 2 fałszywe alarmy

Poziom zaawansowany PLUS

- Dodatkowa specjalność dla zaawansowanych.
- Możliwe połączenie wszystkich specjalności
- Od 3 do 6 próbek zapachowych
- Zapach: cynamon, goździk, pomarańcza
- Zawodnik nie zna ilości próbek
- Mogą występować zwodnicze zapachy.
- Mogą występować rozproszenia w postaci jedzenia.
- Czas przeszukania: 8 minut

ZASADY OGÓLNE ZAWODÓW

- Każda para pies i zawodnik po zamknięciu list startowych otrzymują przybliżoną godzinę swojego startu. Wskazane jest przybycie na miejsce kilka minut przed wyznaczoną godziną.
- Przejście przez linię startową psa lub zawodnika powoduje rozpoczęcie liczenia czasu przeszukania.
- Zawodnik komunikuje znalezienie próbki zapachowej przez psa przez podniesienie ręki do góry lub słowo ALARM.
- Sposób zakomunikowania odnalezienia próbki musi być zgłoszony Sędziemu przed startem.
- Po zgłoszeniu odnalezienia próbki zawodnik czeka na potwierdzenie („TAK”) lub zaprzeczenie („NIE”) od sędziego.
- W czasie oczekiwania na potwierdzenie zawodnik nie może nagrodzić psa ani też powiedzieć mu żadnego hasła.
- W przypadku wątpliwości sędziego może dopytać o lokalizację próbki („Gdzie?”), a zawodnik powinien niezwłocznie wskazać miejsce. Nie może wtedy nagrodzić psa ani powiedzieć mu żadnego hasła, musi czekać na potwierdzenie od sędziego.
- Zgłoszenie odnalezienia zapachu musi nastąpić w momencie, gdy pies jest przy źródle zapachu.
- Obowiązuje bezwzględny zakaz dotykania przedmiotów na ringu.
- Na terenie zawodów obowiązuje zakaz wnoszenia i używania zapachów cynamonu, goździka i pomarańczy.
- Organizator nie ponosi odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez psy.
- W kwestiach spornych ostateczną decyzję podejmuje Sędzia.

PUNKTACJA

- Za każdą znalezioną próbkę zespół zawodnik i pies otrzymują 20 punktów.
- Można dodatkowo otrzymać 5 punktów za wrażenia ogólne – współpracę psa i przewodnika.
- Gdy kilka psów uzyska tą samą ilość punktów o ich lokacie decyduje czas przebiegu.

PUNKTY UJEMNE

- Próba zniszczenia próbki lub jej nośnika, a także innych przedmiotów znajdujących się na ringu (nadmierne drapanie, rozrywanie) – 5 punktów
- Wzięcie do pyska próbki z zapachem lub innego przedmiotu na ringu – 2 punkty każdorazowo
- Upuszczenie na ringu smakołyków lub zabawki – 10 każdorazowo
- Nagrodzenie psa przed potwierdzeniem alarmu przez sędziego – 5
- Załatwienie potrzeb fizjologicznych przez psa na terenie ringu (ale nie uszkodzenie przy tym elementów znajdujących się na ringu) – 5 każdorazowo

DYSKWALIFIKACJA

- Załatwienie potrzeb fizjologicznych przez psa na terenie ringu z uszkodzeniem akcesoriów (np. oznaczenie słupka startowego).
- Zniszczenie próbki z zapachem oraz innych elementów znajdujących się na ringu.
- Opuszczenie ringu przez psa bez kontroli zawodnika i nie wrócenie na zawołanie.
- Samodzielne wchodzenie psa i zawodnika na ring.
- Wskazanie błędnego miejsca lokalizacji próbki.
- Wyraźne wskazanie psu próbki z zapachem i lub jej nośnika przez zawodnika.
- Wylanie wody z pojemników.
- Stosowanie bodźców i metod awersyjnych podczas przeszukania oraz na terenie zawodów.